

P.O.
Josep Vives

Santa Maria del Mont

Butlletí Mensual

Any V

Juny de 1932

Núm. 50

XAMPANY GELAMA

Caves a VILAJUIGA (Girona)

Avis d'Administració

Preguem a tots els subscriptors que per tal de normalitzar la marxa de la nostra Administració, vulguin posar-se al corrent de llur respectiu abonament, a fi de què no ens haguem de veure obligats a suspendre la remesa del BUTLLETÍ.

L'import de la subscripció el poden fer a mans del capellà del Santuari, del Sr. Director del nostre BUTLLETÍ, o bé enviar-lo per Gir Postal o segells de correu al nostre representant a Girona que és Mn. Josep Oliver, Prev., carrer de Sant Francesc, núm. 9, on hom es pot dirigir per tots els afers d'administració. També es poden pagar les subscripcions a les llibreries de Joan Geli, C. Albareda, i de Francesc Geli, C. Argenteria. Girona.

SANTA MARIA DEL MONT

Butlletí mensual

Director: PERE VAYREDA I OLIVAS

Preu de subscripció: 2 pessetes l'any.

Número solt: 20 centims.

Anuncis a preus convencionals.

(Amb llicència eclesiàstica)

EL GRAN APLEC

En els anys del nostre Santuari caldrà assenyalar-hi ben remarcable la diada del 12 de juny de l'any 1932. Ben segur que d'ençà d'aquell aplec celebrat al «Pla dels Sulls» el qual fou presidit per la figura venerable del prelat Dr. Mas, no s'haurà congregat una tan bella gentada en aquest cim. Molt justament fa notar «Diari de Girona» que el nom de Verdaguer és una valor positiva i definitiva capaç de desvetllar fretures d'honorança a tot arreu. I ens plau de consignar que hagi estat un altre element d'atracció el nostre alterós Santuari. Bé ho sabia la gent que hi vingué, que caldria esbufegar un bon xic abans d'arribar-hi; ningú, però, no reculà. D'indrets tan allunyats com Barcelona, la plana de Vic i altres, s'acoblaren bons patriotes i emprengueren amb delit el pelegrinatge. De Girona, d'Olot, de Figueres i de moltes altres terres de la Garrotxa i de l'Empordà l'estol era verament impressionant. Vint-i-sis auto-cars tots atapeïts d'excursionistes feren cap a Beuda durant la diada, i també encara molts autos particulars i tota mena de vehicles.

El temps no fou pas rialler, però es contingué prou durant tot el dia per tal de no privar a ningú de pujar ni fes incòmoda l'estada ací dalt. Es clar que recava no poder fruit en tota la seva

magnitud el gran i formós panorama que des d'ací es domina, però tothom s'aconsolà bonament podent contemplar les afraus i les planúries que els núvols no amagaven.

El primer acte de l'aplec fou un solemníssim ofici, cantat per elements dels fejocistes de diversos indrets i cantaires d'altres entitats, dirigits per Mossèn Evarist Feliu.

Les notes de la Missa «De Angelis» alternant la «schola» amb el poble, eren emocionants sota les voltes d'aquest temple muntanyenc. Fou celebrant el Rev. Dr. Bolós de la Cúria del Bisbat, assistit pel Rev. Dr. Casanovas, catedràtic del Seminari i el Rev. Mn. Baró. Actuà de mestre de cerimònies el Dr. Alemany, catedràtic de Litúrgia. Durant l'Ofertori es cantà «Alleluia Psallite» i la «Salve» i al final, mentre el poble que emplenava l'església desfilava davant la imatge de Santa Maria, fou cantat el Virolai.

Quan era ja més de migdia arribaren els elements organitzadors de Barcelona, els quals així que hagueren canviat impressions amb els organitzadors del «Grup Excursionista i Esportiu Gironí», procediren a l'acte d'homenatge, que havia de culminar en el descobriment de la inscripció a honor de Mossèn Verdaguer, gravada en una magnífica làpida de marbre que s'ha col·locat damunt la porta de la cambra que habità el malaguanyat poeta, la qual dóna a la sala gran del Santuari. Fou en aquest recinte ple de gom a gom que tingué lloc la solemnitat.

Començà el Sr. Artur Llorenç, de l'Agrupació Excursionista de Catalunya, llegint les nombroses adhesions rebudes. Seguidament prengué la paraula el Sr. Emili Jové, president de l'Agrupació Excursionista «Catalunya» i vice president de la Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya, per dir que s'havia de donar les gràcies al Sr. Artur Lloronç, ànima i iniciador d'aquesta bella festa. Seguidament féu un líric elogi de l'acte i digué que aquella festa era un desagreuament a la memòria de Mn. Cinto, ultratjada, fa algun temps, pels elements de la Dictadura. Parlà a continuació el Sr. Josep Massanas, del Grup Excursionista i Esportiu Gironí, el qual finalitzà el seu parlament amb aquestes paraules: «Honorem avui una vegada més l'home tot cor, tot esperit, que sabé donar a les seves obres, d'una valor universal,

tot el colorament que encarna el geni i tota la fortitud del bon excursionista.»

També digué uns mots molt sentits, en nom de la ciutat d'Olot, el Pare Basili de Rubí, el qual «voldria veure aplegats aquests excursionistes altre cop el dia 24 de juliol, a Sant Martí del Canigó, amb motiu de portar-hi altra volta la seva antiga campana.»

El gran patriota i poeta, Mn. Bartomeu Barceló, que vingué de Perpinyà per parlar a la festa, digué coses tan belles que es fan difícils de reproduir.

Tot seguit clogué l'acte, després d'un curt parlament, l'eminent geògraf i president del Centre Excursionista de Catalunya, Sr. Pau Vila.

Es descorregué la cortineta que tapava la placa, entremig de grans aplaudiments. Uns quants socis de l'Agrupació Excursionista de Catalunya cantaren «Muntanyes Regalades», i la senyoreta Francesca Sarquella, de Banyoles, llegí una poesia de Mossèn Verdaguer.

La placa és de marbre blanc, amida 70 × 45 cm. i porta la següent inscripció: CAMBRA ON S'INSTAL·LÀ I ESCRIGUÉ EL POEMA «CANIGÓ», MOSSÉN JACINTE VERDAGUER. — L'EXCURSIONISME CATALÀ.—XII - VI - MCMXXXII.

Així mateix, a dins la cambra hi ha estat col·locat un baix relleu amb el bust del sacerdot-poeta, ofrena de la casa Renart de Barcelona, i també hi queda dipositada una col·lecció de les seves «Obres Completes». L'entrada de la Cambra estava adornada amb una gran abundor i varietat de flors bosquetanes. Un cop feta la inauguració i l'homenatge, aquella peça fou visitadíssima per tots els concurrents a l'Aplec.

LES ADHESIONS

Es feren constar les adhesions següents:

Lluís Millet, Joaquim Cabot, Maspons i Angiasell, Francesc Matheu, Apel·les Mestres, Prudenci Bertrana, Regina Opisso, Albert Bastardes, Francesc Macià, president de la Generalitat de Catalunya; Joaquim Renart, Jordi Romema, Hilari Salvador, Centre Excursionista de Catalunya, Centre Excursionista de Vich, Biblioteca Popular de la Dona de Girona, Ateneu de Girona, Pa-

lestra de Banyoles, Grup Excursionista «Mar i Muntanya», de Sant Feliu de Guíxols; Federació de Joves Cristians de Catalunya, Secció de Sant Narcís de Girona; Centre Excursionista «Tramuntana», de Figueres; Grup Excursionista i Esportiu Gironí; Federació de Joves Cristians de Catalunya, Delegació de Barcelona; «Sang Nova», de Roses; «Dinàmic Club», Agrupació Excursionista «Puigmal», Club Excursionista de Gràcia, Grup Excursionista «Terra Endins», Centre Social de Santa Madrona, Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria, Foment Autonomista Català, Escola Catalana Mn. Cinto, Centre Catalanista de Girona i sa Comarca, Orfeó Gracienc, Secció Excursionista de l'Orfeó Gracienc, Biblioteca Popular de Sant Boy, Centre Excursionista de Balaguer, Agrupació Excursionista del Centre Catòlic de Sans, Agrupació Excursionista «Atlàntida», Societat Andorrana de Residents a Barcelona, Palestra (Secció Excursionista), Orfeó Català, Agrupació Ciclista Poble Nou, Peña Esportiva «Guimerà», Foment de la Sardana de Barcelona, A. R. Peña Fox, Centre Excursionista Montseny, Agrupació Excursionista Pedraforca, Unió Excursionista de Barcelona, Casal Icària, Centre Excursionista «La Morella» Agrupació Excursionista «La Punxa», Unió Excursionista Barcelona-Sans, Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, Unió Excursionista de Vich, Joventut Nacionalista de Roses, Tradicionalistes de Girona, «Penya Tramuntana», «Trio Defensa» de Lladó.

Ultra els adherits cal fer esment que vingueren entre altres, escamots excursionistes de les poblacions que anotem:

G. E. i E. Gironí, 129; G. E. Peña Alegre de Figueres, 22; Peña fotogràfica (id), 3; Palestra de Banyoles, 108; F. J. Cristians Grup Sant Narcís de Girona, 53; G. Olotins, 28; F. J. C. d'Olot, 16; Mar i Muntanya de Sant Feliu de Guíxols, 2; de Lladó, 30; de Besalú, 96; de Maià, 12; del G. E. d'Olot, 6; Lliga N. D. de Montserrat d'Olot, 3; Joventut Tradicionalista de Girona, 30; Trio defensiu de Lladó, 3; de Crespià, 4; de Beuda, 21; Sang Nova de Roses, 103; Peña tramuntana de Figueres, 18; F. J. C. de Figueres, 25; de Llaurona, 19, d'Argelaguer, 19; de les entitats excursionistes de Barcelona, 85; de Falgàs, 7; de Lli-

gordà, 4; de Sous, 4; de l'Unió Excursionista de Vic, 83. Entre aquest concurrents no hi ha comptada la moltíssima gent escaducera la presència de la qual, fou materialment impossible de registrar.

No cal dir com tractant-se d'un aplec de bons catalans, la Verge Maria fou honorada i visitada tot el dia per gran munió de fidels; les pregàries hi foren contínues davant el magnífic soli que ocupa la nostra excelsa Mare.

Els amics del nostre Santuari, els devots de Santa Maria del Mont podem restar plenament satisfets d'una festa tan complerta com aquesta. Déu faci que els dies gloriosos del Santuari i de la nostra santa Fe tinguin bella durada.

I tots els que hi érem diem: «Per molts anys puguem fer semblants obres!»

A Mn. JACINTE VERDAGUER

poeta i màrtir

Germà: tu ja l'has vista la llum tan cobejada,
ja hi has passat per sobre de l'arc de set colors...
Jesús a qui cantava ta llengua embalsamada,
t'ha obert sos divins braços per dar-te l'abraçada
que adorm totes les penes i eixuga tots els plors.

Que et deu semblar petita aquesta bolva impura
que amb el dictat de Terra rodola per l'espai,
duent sobre sa crosta la humana criatura,
com un vaixell fantasma que anés a la ventura
cercant l'illa feliç on no s'arriba mai...!

Que et deu semblar infecte el formigueig dels homes,
son cor sense alegria, sa vida sense amor...!
tu, que has deixat el rastre de totes les aromes
entre llurs mans grolleres com el colòm les plomes
de sang carmesinades en l'urpa del voltor...!

Què fores tu en la vida sinó un au passatgera
niant en les ermites, volant de cim a cim...,
cantant com si la vida no fos una quimera
creien-te que sentíem tos cants de primavera...,
sense pensar que els homes quan no pequem dormim.

Dormim son d'embriacs que és son que no somnia,
 amb un dormir de soca sobre son jaç fangós,
 i ens tenen sense cura els resplendors del dia,
 el plor de les estrelles, l'amor i l'alegria,
 i el rossinyol quan canta i el blat quan torna ros.

Cantaves com un àngel... ¡Cantaves...! mes la vida
 té gestos dimoniacs i rialles infernals....

I és reien de tes ànsies la gent de la mentida...
 Què saben ells dels càntics d'una ànima afligida
 si això no es ven ni es compra per llotges i firals...!

Oh planye'ls aquests pobres de la *legió daurada*:
 de fora resplendeixen com deus del Parthenó...

i a dins van per la vida amb l'ànima esquinçada...

Oh planye'ls els captaires de la *legió daurada*
 que per menjar no tenen ni el pa d'una il·lusió.

Oh planye'ls i perdona'ls ja que ara sa grandesa
 per sota teu s'escorre al regne del dolor.....

no saben què és poesia, ni saben què és bellesa,
 ni amor, ni ideal, ni glòria, sols saben què és riquesa
 ¡Els pobres...! el que toquen tot se'ls els torna or...

Tu d'ell, d'aquest gran diable sofrires el martiri:
 et va robar l'afecte, la glòria i la virtut...

I molts que en sa consciència hi duien un presiri
 veient ton front plegar-se com una flor de lliri
 somreien com els nòcis quan parlen d'un vençut.

És un turment que Dante no en va donar l'alerta
 i en va oblidar el cercol al regne del sofrir, .

turment que deix la vida com un sorral deserta:
 ser somniador i viure al mig de gent desperta
 de gent que sempre vetlla perquè no sap dormir.

Els somnis que tingueres, les dolces enyorances,
 visions de cels i terres, sospirs d'amor i pau...
 això és nèctar pels àngels, pels homes les venjances
 el gust immens de veure morir les esperances...;
 pels àngels ço que puja, pels homes ço que cau.

I tu, de què vivies entre homes ho oblidares,
 mes, ai! prou que amb sos odis t'ho varen recordar:
 tos cants eren garlandes i quan les els donares
 talment de flors cobertes i olors que hi escampares
 al coll te les lligaren i et van arrossegar.

. . . . .

Mes, lluny tanta misèria...; aquesta lepra, fora;
als quatre vents, per sempre ventem-la aquesta pols;
mirem en l'aire sempre, que en l'aire neix l'aurora,
i quan trobem perduda una ànima que plora
alcem-la com una hòstia en l'ara dels consols.

. . . . .
Oh poble, oh Catalunya, oh gent de la muntanya,
bastiu pel nostre poeta un seti triomfal,
un temple mig ermita, mig Pòrtic, mig cabanya,
que si amb la vostra ofrena poseu la vostra entranya
ni el Júpiter olímpic tindrà millor setial.

I bé el mereix el poeta que us portà en la memòria,
que al Canigó com roses va fer florir les neus,
que anà abraçat amb l'arpa i amb gestos de victòria,
arrossegant magnífica com un mantell de glòria
la túnica d'Apol·lo pels cims dels Pireneus.

S. TRULLOL I PLANA

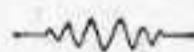

:: NOTICIARI ::

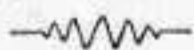

Segons llegim a la premsa de Girona el nostre amantíssim Prelat està una mica malalt. Sofreix un atac gripal, cosa que encara que en si no és d'importància, en una naturalesa delicada com la seva, inspira una certa inquietud.

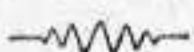
Es amb un veritable fervor que preguem a Déu i a Santa Maria que pugui experimentar ben aviat una total millora.

Hem pogut constatar que entre els visitants cultes que vingueren a aquest Santuari de tots indrets, causà una immillorable impressió la imatge de Santa Maria del Mont tal com queda ara restaurada, per obra de la traça i del seny de l'artista Sr. Renart de Barcelona.

Promet ésser molt concorregut de catalans l'aplec que es celebrarà el dia 24 de juliol a Sant Martí del Canigó amb motiu de celebrar solemniament el retorn de la vella campana. Ultra el grup nombrós que formaran els olotins, sabem que s'estan mobilitzant excursionistes a Girona, Figueres i altres llocs.

El dia 26 d'aquest mes es celebrà una important reunió d'excursionistes al Santuari del Far, amb motiu d'ésser col·locada una barana de ferro damunt l'espadat d'aquell indret per tal que hom pugui acostar-se ben arran del cingle sense perill. La millora ha estat costejada pels excursionistes d'aquestes terres.

Els seminaristes de Girona durant les vacances fan sortir un periòdic quinzenal titolat «Llum i vida». Hem rebut el primer número i ens ha causat excel·lent impressió.

Agraïm la seva visita i amb gust establím l'intercanvi.

Moviment del Santuari

CULTES

Misses a intenció de:

Una devota, Besalú	J. Sotrà, Figueres
Concepció Masó, Maià	Sufragi, J. Sans i Segura, Bar. ^{na}
Sufragi, Albert Cortey, Girona	Família Vayreda, Lledó
Família Oliveras, Beuda	Un devot, Perelada
Anneta Falgàs, Arbúcies	Una devota, Segaró
Un devot, Girona	

DONATIUS PRO RESTAURACIÓ

Rev. Rector de Maià	5 ptes.	Família Ordis, Lledó	93 ptes.
Lluís Pou, Maià	32 »	Nicanor Tries, Peralada	8 »

DESPESES

Compra útils de cuina i cambra	64 ptes.
--------------------------------	----------

Pobles que durant el mes de maig pujaren en romeria:

Dia 16. Llorona amb 32 devots	Dia 18. Caixàs amb 41 devots
» » Cistella amb 112 »	Dia 19. Maià amb 120 »
Dia 17. Lledó amb 156 »	Dia 21. Segaró amb 53 »

Visitaren també el Santuari

Dia 16. De Tortellà 27 devots	Dia 23. De Crespià 146 devots
Dia 22. D'Olot 6 »	Dia 27. S. Martí Sa-
» » De Barcelona 9 »	serra 37 »

Imp. Masó, Ballesteries, 29. Girona

Pensió CAMPÍ

(antic «refectorium» del
Casal de l'Exercitant)

CANUDA, 4—BARCELONA

a càrrec del fondista

GERONI CAMPÍ

Habitacions amb aigua corrent

Quartos de bany — Dutxes

Abonaments

Apats a 3, 4 i 5 ptes. (vi comprès)

Céntrica - Seriosa - Econòmica

Canuda, 4 — Telèfon 22931

(Antic Casal de l'Exercitant)

No en cerqueu d'altra en anar a
BARCELONA

GIL BLANCH

BESALU

(GIRONA)

VINUM MISSÆ

DE TOTA CONFIANÇA

VINS, LICORS I XAMPANYS

DE DIVERSES MARQUES

ESPECIALITAT EN

VINS DE L'EMPORDÀ

DIPÓSIT I VENDA DELS
PRODUCTES LITÚRGICS ROURA

ÒPTICA SOLÀ

RAMBLA LLIBERTAT

GIRONA

BINOCLES DE LES

MILLORS MARQUES

BAROMETRES, TER-

MÓMETRES, HIGRÓ-

METRES I ALTRES

APARELLS PER ALS

EXCURSIONISTES

OBRES DE PERE VAYREDA

EL PRIORAT DE LLADÓ
I LES SEVES FILIALS

SANTA MARIA DEL MONT
(NOTÍCIA HISTÓRICA D'AQUEST
SANTUARI)

ES VENEN A TOTES
LES LLIBRERIES

SANTA MARIA DEL MONT

BUTLLETÍ MENSUAL

FRANQUEO CONCERTADO

Masó, imp. — Girona

GUIX

d'en Noguer de Segaró

Guix blanc d'alabastre

Alabastre en blocs per a escultura

Fàbrica: **SEGARÓ**

BESALU (Girona)

Agent de vendes: **CASA AYMAR**

SANT CELONI

Telèfon, 5